

**MEKSİKA BİRLƏŞMİŞ ŞTATLARI HÖKUMƏTİ İLƏ AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI HÖKUMƏTİ ARASINDA TƏHSİL, ELM, GƏNCLƏR,
MƏDƏNİYYƏT VƏ İDMAN SAHƏLƏRİNDE ƏMƏKDADAŞLIQ HAQQINDA SAZİŞ**

Bundan sonra “Tərəflər” adlandırılacaq Meksika Birləşmiş Ştatları Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti,

Təhsil, elm, gənclər, mədəniyyət və idman sahələrində əməkdaşlığın yaradılması və möhkəmləndirilməsi arzusundan həvəslənərək və,

Belə əməkdaşlığın hər iki ölkə arasında qarşılıqlı anlaşmayı gücləndirmək üçün dəyərli vasitə olduğuna inanaraq,

Aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

MADDƏ 1

Bu Sazişin məqsədi, hər bir ölkənin milli qanunvericiliyinə və onların tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq, hər iki ölkə arasında məlumatlılığın genişləndirilməsinə töhfə verən fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi vasitəsilə təhsil, elm, gənclər, mədəniyyət və idman sahələrində Tərəflərin səlahiyyətli qurumları arasında əməkdaşlığı gücləndirməkdir.

MADDƏ 2

Tərəflər gələcəkdə birgə əməkdaşlıq layihələri hazırlanmaq məqsədilə mütəxəssis, nəşr və digər materialların mübadiləsi vasitəsilə öz milli təhsil sistemləri arasında əməkdaşlığı təşviq edəcəkdir.

MADDƏ 3

Tərəflər aşağıdakılar vasitəsilə öz elmi-tədqiqat institutları arasında əməkdaşlığı təşviq edəcəkdir:

- a) alim və tədqiqatçıların səfərlərinin mübadiləsi;
- b) birgə tədqiqat layihələrinin hazırlanması;
- c) seminar, simpozium və ya konqreslərin keçirilməsi, və
- d) kitab, nəşr və hər hansı elmi materialın mübadiləsi.

MADDƏ 4

Tərəflər sözügedən müəssisələr arasında birgə əməkdaşlıq sazişlərini həyata keçirmək məqsədilə mədəniyyət, elm və ali təhsil müəssisələri arasında əməkdaşlıq münasibətlərinin yaradılmasını təşviq edəcəklər.

MADDƏ 5

Tərəflər təqaüdlər hesabına bakalavriatdan sonrakı təhsil səviyyələri üzrə təhsil alınması və ya dövlət ali təhsil müəssisələrində tədqiqat aparılması üçün tələbə mübadiləsinə üstünlük verəcəklər. Şərtlər, təhsil haqqı və maliyyə məsələləri xüsusi sazişlər və programlar vasitəsilə müəyyən olunacaqdır.

Tərəflər hər iki ölkənin diplomlarının, tədris etmə hüququ verən sertifikatlarının və elmi ad və dərəcələrinin tanınması imkanını araşdırmaq məqsədilə öz təhsil sistemləri və təhsil qanunları ilə bağlı məlumat mübadiləsini təşviq edəcəklər.

MADDƏ 6

Tərəflər bu Sazişin müddəaları çərçivəsində milli qanunvericiliklərində müəyyən edilmiş prosedura uyğun olaraq dil, tarix, ədəbiyyat və mədəniyyətlərinin yayılmasını və tədris edilməsini təbliğ edəcəklər.

MADDƏ 7

Tərəflər müvafiq milli arxiv, kitabxana və muzeylərinə görə cavabdeh olan qurumlar arasında əməkdaşlığı təşviq edəcək və öz milli qanunvericiliklərinə uyğun olaraq insan resurslarının ixtisaslaşdırılması, habelə, tarixi, bədii və mədəni irsin qorunması və bərpası sahəsində təcrübə mübadiləsini dəstəkləyəcəklər.

MADDƏ 8

Tərəflər öz milli qanunvericiliklərinə və tərəfdar çıxdıqları beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq onların müvafiq tarixi və mədəni irsini təşkil edən əşyaların qeyri-qanuni idxalı, ixracı və/və ya ötürülməsinin qadağan olunması və qarşısının alınması üçün tədbirlər görəcəklər.

Tərəflər əvvəlki abzasın müddəalarına uyğun olaraq qeyri-qanuni idxal və/və ya ixrac edilmiş belə malların qaytarılması üçün zəruri tədbirlər görəcəklər.

MADDƏ 9

Tərəflər müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqların qorunması və onlara əməl olunması sahəsində görülmüş işlər haqqında məlumatları mübadilə edəcəklər.

Tərəflər müvafiq milli qanunvericiliklərinə və tərəfdar çıxdıqları beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq ədəbi, tarixi, elmi və ya bədii əsərlərin müəllif hüquqlarının lazımı səviyyədə qorunması və əqli mülkiyyət hüquqlarına müvafiq qaydada əməl edilməsi üçün lazım olan vasitə və prosedurların həyata keçirilməsini təmin edəcəklər.

MADDƏ 10

Tərəflər radio və televiziya sahələrindəki səlahiyyətli qurumları arasında birbaşa əməkdaşlığı təşviq edəcəklər.

MADDƏ 11

Tərəflər film mübadilələri və bu sahədəki kinorejissorlar, mütəxəssislər və texniki işçilər arasında görüşlərin təşkil edilməsi, eləcə də film festivallarında iştirak etmək yolu ilə kino çəkilişi sahəsində əməkdaşlığa yardım edəcəklər.

MADDƏ 12

Tərəflər mədəniyyət sənayeleri sahələrdə məlumat mübadiləsini və bu sahədə birgə layihələrin icrasını təşviq edəcəklər.

MADDƏ 13

Tərəflər mədəniyyət və gənc və yaşılı insanların təhsili ilə bağlı səlahiyyətli qurumları arasında əməkdaşlığı dəstekləyəcəklər.

MADDƏ 14

Tərəflər müvafiq qurumlar arasında razılaşmalar əsasında gənclər, bədən tərbiyəsi və idman sahələrində təcrübə mübadiləsini təşviq edəcəkdir.

MADDƏ 15

Tərəflər hökumət və qeyri-hökumət təşkilatları arasında gənclər və yaşılırlarla bağlı əməkdaşlığı təşviq edəcəklər.

MADDƏ 16

Bu Sazişin məqsədləri üçün Tərəflər təhsil, elm, gənclər, mədəniyyət, və idmanın inkişafı naminə müvafiq plan və strategiyalarında əks olunmuş hər iki ölkənin prioritətlərinə uyğun olaraq üç illik proqramlar hazırlanıb həyata keçirəcəklər.

Proqramlar məqsədlər, əməkdaşlıq formaları, maliyyə və texniki resurslar, iş cədvəlləri, layihələrin icra olunacağı sahələr, eləcə də Tərəflərin öhdəliklərini müəyyən edəcəkdir.

Hər bir Proqram 18-ci maddədə göstərilən əlaqələndirici orqanın sorğusu ilə vaxtaşırı qiymətləndiriləcəkdir.

MADDƏ 17

Tərəflər arasında təhsil, elm, gənclər, mədəniyyət və idman sahələrində əməkdaşlıq aşağıdakı vasitələri nəzərdə tutur:

- a) bütün səviyyələr üzrə təhsil müəssisələri arasında birbaşa əməkdaşlıq sazişləri;
- b) insan resurslarının formalaşması və təlimi məqsədilə təlim kurslarının təşkili;
- c) hər iki ölkənin mütəxəssislərinin iştirak etdiyi konqreslərin, seminarların, konfransların və digər akademik tədbirlərin təşkili;
- d) təhsil müəssisələrində kafedralaların yaradılması və mühazirələrin oxunması;
- e) akademik heyətin, bakalavriatdan sonrakı səviyyələr üzrə təhsil alan tələbələrin, mütəxəssislərin və mühazirəçilərin mübadiləsi;
- f) Hər bir Tərəfin imkanları çərçivəsində öz dövlət ali təhsil müəssisələrində əvvəlcədən Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə müəyyən olunmuş sahələrdə digər Tərəfin vətəndaşlarına bakalavriatdan sonrakı səviyyələr üzrə təhsil və ya tədqiqatlarını davam etdirmək üçün təqaüdlərin və ya hüququn verilməsi;
- g) yazılıçılardan, yaradıcı şəxslərin, rəssamların, solistlərin və incəsənət qruplarının, eləcə də mədəniyyət sahəsində mütəxəssislərin mübadiləsi;
- h) hər iki ölkədə keçirilən mədəniyyət tədbirlərində və beynəlxalq incəsənət festivallarında, eləcə də kitab sərgiləri və ədəbi yığıncaqlarda iştirak etmək;
- i) Tərəflərdən hər birinin təmsil olunduğu sərgilərin təşkili və təqdimatı;
- j) Tərəflərdən hər birinin ədəbi əsərlərinin tərcüməsi və nəşrinin dəsteklənməsi;
- k) hər bir Tərəfin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq xüsusi layihələrin icrası üçün lazım olan materialların mübadiləsi;
- l) hər bir Tərəfin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq təhsil və mədəni məqsədlər üçün nəzərdə tutulmuş audiovizual materialların, radio və televiziya programlarının mübadiləsi;
- m) film festivallarında iştirak etmək üçün filmlərin və oxşar materialların mübadiləsi;

- n) gənclərin problemləri ilə məşğul olan mərkəzlər arasında təcrübə mübadiləsi;
- o) hər bir Tərəfin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq idman materiallarının mübadiləsi;
- p) hər bir Tərəfin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq təhsil və mədəniyyət sahələrində informativ, bibliografik və sənədli materialların mübadiləsi;
- q) təhsil məqsədləri çərçivəsində Tərəflərin incəsənətinin formalaşması və yayılması üçün audiovizual materialların mübadiləsi, və
- r) Tərəflər arasında razılaşdırılmış hər hansı digər vasitə.

MADDƏ 18

Bu Sazişin səmərəli şəkildə icrasını təmin etmək məqsədilə Birgə İşçi Qrupu yaradılacaqdır. Birgə İşçi Qrupu aşağıdakı funksiyalara malik olacaqdır:

- a) Tərəflər arasında qarşılıqlı olaraq təhsil, elm, mədəniyyət, gənclər və idman sahəsində əməkdaşlığın təşviq və koordinasiya olunması;
- b) bu Sazişin səmərəli şəkildə həyata keçirilməsinə yönəlmış təklifləri nəzərdən keçirmək;
- c) layihələrin həyata keçirilməsini və maliyyələşdirilməsini müəyyən etmək;
- d) Sazişin düzgün icra edilməsi, eləcə də razılaşdırılmış layihələrin həyata keçirilməsi, onun programlaşdırılmış vaxtda sona çatdırılmasına yönəlmış vasitələrin həyata keçirilməsinə nəzəret etmək, və
- e) bu müqavilə çərçivəsində müəyyən edilmiş əməkdaşlığın icrası zamanı yarana biləcək problemlərin həlli üçün təkliflər vermək.

Birgə İşçi Qrupu hər iki Tərəfin nümayəndələrindən təşkil olunacaqdır. Birgə İşçi Qrupu onların müvafiq dəftərxanaları ilə koordinasiya ediləcək və diplomatik kanallar vasitəsilə razılaşdırılmış tarixdə növbə ilə Meksika Birləşmiş Ştatlarında və Azərbaycan Respublikasında görüşəcəkdir.

MADDƏ 19

Tərəflər bu Sazişdən irəli gələn əməkdaşlıq layihələrinə rəsmi olaraq cəlb olunmuş iştirakçıların gəlişi, qalması və getməsi üçün lazım olan bütün asanlaşdırılmaları təmin edəcəklər. Bu iştirakçılar, qəbul edən ölkədə qüvvədə olan miqrasiya, vergi, gömrük, sanitariya və milli təhlükəsizlik qaydalarına tabe olacaq və öz funksiyalarına aid olmayan hər hansı digər fəaliyyətlərdə bu sahədə səlahiyyətli hakimiyyət orqanlarının əvvəlcədən icazəsi olmadan iştirak edə bilməyəcəklər. İştirakçılar qəbul edən ölkəni onun qanun və qaydalarına uyğun şəkildə tərk edəcəklər.

MADDƏ 20

Tərəflər müvafiq milli qanunvericiliklərinə uyğun olaraq öz ərazilərində layihələrin həyata keçirilməsində istifadə olunan avadanlıq və materialların müvəqqəti idxlə və ixracı üçün zəruri olan bütün inzibati, vergi və gömrük asanlaşdırılmalarını həll edəcəklər.

MADDƏ 21

Bu Sazişin tətbiqi və ya təfsiri ilə bağlı yarana biləcək hər hansı mübahisə diplomatik kanallar vasitəsilə Tərəflər arasında qarşılıqlı razılışma əsasında həll ediləcəkdir.

MADDƏ 22

Bu Sazişə hər hansı əlavə və dəyişiklik Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə ediləcəkdir. Belə əlavə və dəyişikliklər bu Sazişin ayrılmaz tərkib hissəsi olan ayrıca protokollarla rəsmiləşdiriləcək və 23-cü maddəsinin müddəalarına uyğun olaraq qüvvəyə minəcəkdir.

MADDƏ 23

Bu Saziş, onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan daxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə Tərəflərin sonuncu yazılı bildirişin diplomatik kanallar vasitəsilə alındığı tarixdən otuz (30) gün sonra qüvvəyə minir.

Bu Saziş beş (5) il müddətinə bağlanılır və Tərəflərdən biri bu Sazişin müddətinin bitməsinə ən azı altı (6) ay qalmış onu ləğv etmək niyyəti barədə yazılı şəkildə diplomatik kanallar vasitəsilə digər Tərəfə məlumat verməzsə, onun müddəti avtomatik olaraq növbəti beş illik müddətlərə uzadılacaqdır.

Bu Sazişin ləğv edilməsi bu Saziş əsasında razılışdırılmış proqramlar və layihələrin həyata keçirilməsinə onlar başa çatanadək təsir etməyəcəkdir.

Bakı şəhərində, 2017-ci il “20” oktyabr tarixində hər biri ispan, Azərbaycan və ingilis dillərində olmaqla iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir. Təfsirdə hər hansı fikir ayrılığı yarandığı təqdirdə, ingilis dilindəki mətndən istifadə ediləcəkdir.

**MEKSİKA BİRLƏŞMİŞ ŞTATLARI
HÖKUMƏTİ ADINDAN**

Juan Rodrigo Labardini Flores
Meksika Birleşmiş Ştalarının
Azərbaycan Respublikasındaki Səfiri

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
HÖKUMƏTİ ADINDAN**

Xələf Xələfov
Azerbaijan Respublikası
Xarici İşlər Nazirinin Müavini